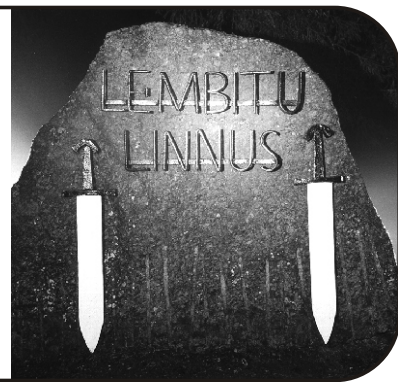

Suure-Jaani linna,
Suure-Jaani valla
ja
Olustvere valla
ajaleht

Nr. 5 (62)
Mai 2005

LEOLE

MAI Anno Domini 2005

On mai. Kevade ja roheluse kuu.

On muutuste aeg. Tundub, et kiirused kasvavad. Vaid kaks nädalat tagasi ühinemisele „ei“ öelnud Suure-Jaani Vallavolikogu muudab oma otsust. Siiski - ühe väikese „aga“-ga. Volikogu jätab endale õiguse oma otsus tagasi kutsuda. Suure-Jaani linna, Olustvere valla ja Vastemõisa valla volikogud ütleavad ühinemisele „jah“.

Kas seekord saab ühinemine tõesti teoks?

Kui uurin, millal kahe Suure-Jaani ühendamise päevakorda kerkis, jõuan mäletajate meenutustega aastasse 1991. Kui püüan välja selgitada, mitu korda ühinemisest midagi välja ei ole tulnud, ei jõutagi päris ühele tulemusele. Kui üks mees ütleb: „Eelmine ühinemine jäi ära kolm aastat tagasi“, siis lisab teine kohe kõrvalt: „Eelmine kord läks lööri kaks nädalat tagasi“. Võta siis kinni, palju neid kordi kokku tuleb.

Nii kaugele, kui seekord, pole aga enne jõutud. 15. aprillil viidi maavanema lauale haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotluse otsused ja teised seadusega nõutud dokumendid. Vabariigi Valitsusel on otsuse tegemiseks aega kuni 15. juulini.

Ja pisut siis ka selle kuu nimepäevade nimedest.

Volber ja Valli võivad olla tuletatud vanasaksa nimest Walburg ('vägev kaitse', 'kaitse lahinguväljal'). Valli võib tuleneda ka Valentinast ('terve, tugev', 'Valentia elanik') või Valeriast ('terve, erk, ärgas').

Mai, Maia, Maie, Maiu ja Maaja võivad olla Maria ('ülev', 'valitsejanna') või ka 'kibe, mõru, tõrges') lühendid. Nad võivad aga tuleneda ka kreeka nimest Maia ('maa').

Endel pärineb kas Eesti muinasnimest Ent või on tuletis Heinrichist ('peremees omas kodus' või 'hoovivalitseja').

Rosalie, Roosi, Saale ja Sale võivad kõik tuleneda kas ladinakeelsest sõnast 'roosiliia' või olla Rosa ('roos') ja Lia/Lie (Elisabeth - 'Jumal on töotanud' või 'minu Jumal on 7') liitmisel saadud. Roosi võib tuleneda ka nimest Eufrosyne ('rõõmus, lõbus').

Loit tähendab eesti keeles 'loit' või 'leek'.

Aasad ja Assed on oma nime saanud eesti sõnast 'aas'.

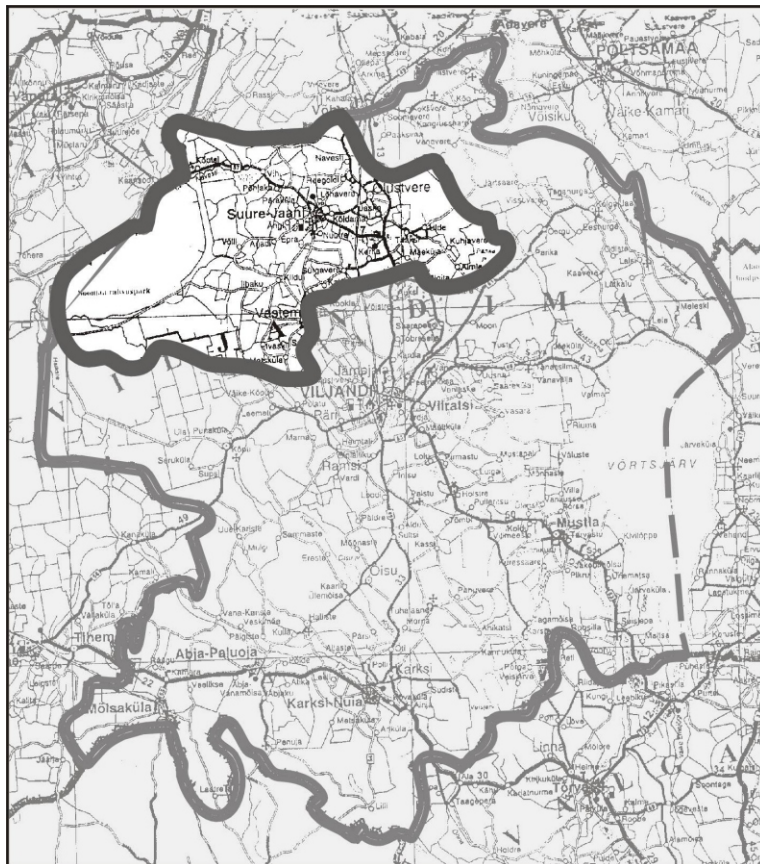
Helma ja Helme võivad tuleneda muinasgermaani sõnast 'kaitsja'. Helmi võib aga tähendada ka 'helmes, pärl' või 'merveik'. Helmi võib olla ka lühend nimest Helmine - vanasaksa 'kiivrisõbratar' või lühend Wilhelminest ('tahtekindel kiivrikandja').

Timmo, Timmu ja Timo tulenevad kas Timotheusest ('Jumala austaja') või Demetriusest ('Demeterile pühendatu').

Ott võib tuleneda vanaeesti sõnast 'karu' või 'hädaohut'. Kahru on vanaeesti 'karu'. Ott võib aga tuleneda ka Ottost (vanasaksa 'varakas'), mis omakorda võib olla Ottokari (vanasaksa 'omandi valvur') või Ottomari (vanasaksa 'kuulus jõukuse poolest') tuletis.

Aino ja Aina on tuletatud soomekeelsest sõnast, mis tähendab 'ainus'.

Järg leheküljel 6

Volikogud tegid ajalugu

14. aprillil kogunesid Suure-Jaani Gümnaasiumi konverentsiruumi Suure-Jaani linna ning Olustvere ja Vastemõisa valla volikogude liikmed ning huvilised. Teemaks omavalitsuste võimalik ühinemine. Osalema oodati ka haridus- ja regionaalministrit, aga et samal ajal toimus uue valitsuse esimene kabinetiistung, olid koosolekule jõudnud vaid maavanem Kalle Küttis ja Riigikogu liige Enn Eesmaa. Enamus jutte puudutas Suure-Jaani Gümnaasiumi juurdeehituse lõpetamiseks võetud 14 miljoni krooni suurust laenu. Võimalikke lahendusi oli uurimas käidud nii regionaal- kui haridusministri juures. Mõlemad ministrid olid probleemi mõistvalt suhtunud ja juttu oli ka võimalikest raha „leidmise“ kohtadest. Regionaalminister seisukohti kinnitas Kalle Küttis, kes lisas aga, et tema arvates ei ole probleem üldse rahas, vaid selles, et Suure-Jaani valla praegune tegelik ideeline keskus asub Sürgaveres ja et ühinemise korral see ei pruugi nii jääda. Maavanem lõpetas sõnadega: „Otsuse peate tegema teie, aga mina arvan, et ühinemine oleks mõistlik“. Kalle Küttis arvates sõltub see, kui suur peaks omavalitsus olema, kõige rohkem sel-

lest, millised funktsioonid riik omavalitsuste täita paneb ja et ilmselt on tulevikus Viljandimaal viis kuni kuus omavalitsust.

Seejärel algasid neljas kõrvuti klassiruumis nelja volikogu istungid.

Vastemõisa Vallavolikogus oli ühinemise poolt seitse ja vastu üks volikogu liige.

Olustvere Vallavolikogu kõik 9 liiget olid ühinemise poolt.

Suure-Jaani Linnavolikogus hääletasid ühinemise poolt kõik 9 kohal olnud.

Suure-Jaani Vallavolikogu kaalus oma otsust kõige kauem. Lõpptulemusena muutsid oma kahe nädala tagust otsust kõik(!) seitse toona ühinemise vastu hääletanud ja seekordne toetus ühinemisele oli 13:0. Suure-Jaani Vallavolikogu võttis aga vastu veel ühe otsuse, kus jäeti endale õigus oma ühinemisotsus tagasi kutsuda juhul, kui Vabariigi Valitsus ei ole 15. juuniks eraldanud vahendeid 14 miljoni krooni võla tagasimaksamiseks.

Kui eraldi ruumides toimunud istungite otsused ühiselt teatavaks tehti, oli 14. aprill 2005 ja kell näitas 19:07.

Kui Vabariigi Valitsus teeb otsuse haldusterritoriaalse korralduse

Muutmise kohta (hiljemalt 15. juuliks k.a), jõustub muudatus ja volikogude poolt vastu võetud ühinemisleping kohaliku omavalitsuse volikogu valimistulemuste väljakuulutamise päeval. Järgmised valimised kohalikesse volikogudesse on selle aasta 16. oktoobril.

Tulevane Suure-Jaani vald hõlmab 742,83 km² (Suure-Jaani linn 2,22 km², Suure-Jaani vald 315,98 km², Olustvere vald 144,24 km², Vastemõisa vald 280,39 km²), mis on 20,7% Viljandimaa territooriumist. Elanikke on siin hetke seisuga 6434 (1274+2454+1503+1203), mis on Viljandimaa elanikkonnast 11%. Vallas on üks vallasisene linn (Suure-Jaani - 1274 elanikku), üks alevik (Olustvere - 537 elanikku) ja 46 küla (Arjadi, Epra, Jälevere, Kabila, Karjasoo, Kerita, Kibaru, Kootsi, Kõidama, Lahmuse, Lõhavere, Muni, Navesti, Nuutre, Põhjaka, Päraküla, Reegoldi, Rääka, Sürgavere, Taevere, Tällevere, Vihi, Võhmassaare, Võlli, Ängi, Aimla, Jaska, Kuhjaverre, Kuiavere, Kurnuverre, Kärevere, Mudiste, Mäeküla, Riiasaare, Tääksi, Võivaku, Ülde, Vastemõisa, Metsküla, Kobruvere, Kildu, Ivaski, Ilbaku, Lemmakõnnu, Paelama, Sandra). Suurima elanike arvuga külad on Vastemõisa (458 inimest) ja Sürgavere (444), järgnevad Reegoldi (245), Ülde (228), Metsküla (224) ja Kõidama (222) küla. Väikseima elanike arvuga on Karjasoo (9), Kibaru (12) ja Rääka (15) küla. Tulevase Suure-Jaani valla eelarve maht on umbes 60 miljonit krooni.

Leili Kuusk

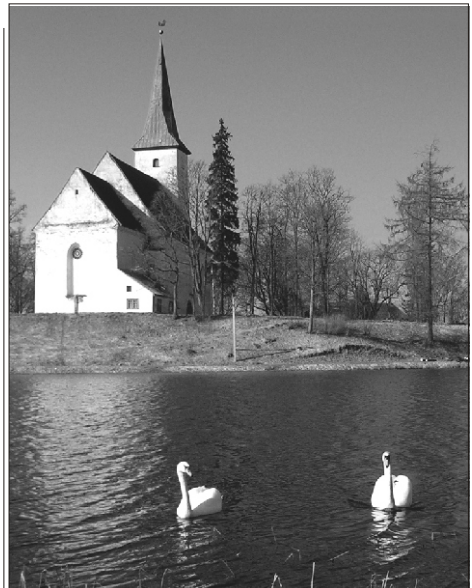

FOTO: Leili Kuusk

15. aprillil imeliselt päikesepaisteline hommik algas telefonikõnedega: „Tulge palun pildistama, Suure-Jaani järvele on tulnud kaks luike“. Ilmselt inimeste käest ennegi toitu saanud julge luigepaar kaunistas järve veel järgmiselgi hommikul.

Suure-Jaani Gümnaasiumi võimla kasutamise võimalustest

Aprilli viimasel nädalal alustas tööd Suure-Jaani Gümnaasiumijõusaal.

Esialgu oleme avatud teispäeval ja kolmapäeval kell 17-21. Juhendab Erla Soots. Hiljem on huvilistel võimalik jõusaali ka teistel aegadel kasutada.

Aprilli viimasest nädalast alates on soovijatele avatud saun. Saun töötab reedel kell 17-21. Pileti saab osta valvuri

käest.

Kuukaarte ja 10X kaarte on võimalik osta kooli sekretäri ja võimla juhataja käest.

Igasugust informatsiooni saali kasutusaegade ja muu võimalik puudutava kohta saab tööpäeval lauatelefonil 437 2032 ja mobiiltelefonil 507 4628 ning e-postitsi aadressilt uno@sfg.edu.ee.

Uno Vares
võimla juhataja

Teenus	Kasutusae g	Hind
Üksikpilet		
Kergejõustikustaadion	90 min	25 kr
Kergejõustikustaadion lastele ja Suure-Jaani linnast sporditegevuse toetust saavatele spordiklubidele ning -koolidele		tasuta
Jõusaal	90 min	40 kr
I korruse koridori kasutus (lauatennis jm)	90 min	25 kr
Riietus- ja duširuumi eraldi kasutamine teenusena (treening toimub välja pool spordihoonet)		20 kr
Kuukaart		200 kr
Kergejõustikustaadion		400 kr
Jõusaal		
10X kaart*		
Jõusaal	10x90 min	250 kr
Kergejõustikustaadioni kasutamine	10x90 min	150 kr
* 10 korra kaardi kehtivusaeg on 1,5 kuud		
Grupipääsmed		
Kergejõustikustaadion	90 min	200 kr
Kergejõustikustaadion lastele ja Suure-Jaani linnast sporditegevuse toetust saavatele spordiklubidele ning -koolidele		tasuta
Treeninguteks kasutamine		
Harjutusväljak, 1/3 suurest saalist	60 min	100 kr
Harjutusväljak, 2/3 suurest saalist	60 min	150 kr
Kogu suur saal	60 min	200 kr
Jalgpalliväljaku kasutamine staadionil Suure-Jaani linnast sporditegevuse toetust saavatele spordiklubidele ning -koolidele		tasuta
Üritusteks kasutamine		
Võistluse korraldamine kogu suures saalis	60 min	400 kr
Võistluse korraldamine maadlussaalis	60 min	150 kr
Võistluse korraldamine jõusaalis	60 min	150 kr
Võistluse korraldamine kergejõustikuareenil	60 min	150 kr
Võistluse korraldamine jalgpalliväljakul (staadionil)	120 min	200 kr
Majutus		
Majutus, kuni 60 inimest		kokkuleppel
Toitlustus		kokkuleppel
Sauna kasutus		
Täiskasvanud	45 min	25 kr
Lapsed ja pensionärid (üksikisik)	45 min	15 kr

Hooldajatoetuste määramisest ja maksimisest

Riigi otsusega anti hooldajatoetuste maksimine alates 1 aprillist k.a üle kohalikele omavalitsustele. Sellega kaases kohustus kehtestada volikogu poolt hooldajatoetuse maksimise kord ja hinnata hooldatavate tegelik hooldusvajadus.

Mitme aasta jooksul oli kasvanud puudega isikute ja hooldajate arv, kellele maksti riigi poolt toetust, mistõttu oli jõutud olukorrani, et mõnes väikeses vallas elasidki enamusel puudega isikuid hooldajad. Teisisõnu, olukord oli kaotanud loogilisuse.

Puude omistamisel on terviseprobleemide kõrval oluliste põhjustena märgitud raske ja sügava puudega isikutel toimivuse puudumine, hügieenitoimingutega, riidetamisega, liikumisega, suhtlemisega, millest tulenevalt vajatakse puudega isik kõrvalabi ja juhendamist igal ööpäeval ja sügava puudega isik ööpäevaringelt.

Hädavajalik on maksta puudega isikutele toetust, kuna haiguse tõttu on neil täiendavad kulutused ravimitele, hooldusvahenditele, abivahenditele ja transpordile. Samas ei vasta tõele, et kõik puudega isikud vajavad endale hooldajat selle sõna tõelises tähenduses.

Mõistetav on olukord, kus hooldaja on sunnitud muutama kogu oma elukorraldust, ikka selleks, et hoolitseda nelja seina vahele voodisse või ratastooli aheldatud lähedase eest. Sellisel juhul vajatakse tõesti mõistvat suhtumist ja rahalist toetust. Samas on üsna tavaline, kus lähedaste eest kantakse hoolt eestlastele omaste põhimõtete kohaselt - iseenesestmõistetavalt ja tingimusteta.

Suure-Jaani Linnavolikogu

Tuleohutuse meelespea

Õnnetusi ei saa vältida, neid juhtub meie kõigiga!

Õnnetuste juhtumise tõenäosust saab õige käitumisega vähendada!

Õnnetuse tagajärg ei pruugi olla märkimisväärne, kui oskad ennast kaitsta!

Tuleohutuse ABC

1. Ära jäta töötavaid elektriseadmeid järelevalveta;

2. Ära jäta lahtist tuld järelvalveta;

3. Ära jäta tuletikke ega tulemasinast lastele kättesaadavasse kohta;

4. Kui majapidamises on korstnaid, hoolitse, et korstnad oleksid hooldatud;

5. Pea meeles, et kontrolli alt väljunud tuld on raske kustutada;

6. Mõttele enne lõkke süütamist, kas oled teinud kõik, et tuli ei väljuks kontrolli alt;

on kehtestanud hooldajatoetuse taotlemise, määramise ja maksimise korra, millega on võimalik tutvuda linnavalitsuses, linnaraamatukogus või linna koduleheküljel.

Hooldajatoetust makstakse isikule:

- kes ise ja kelle hooldatava elukohana on rahvastikuregistris registreeritud ja kelle tegelik elukoht on Suure-Jaani linn;
- kelle hooldatava hooldusvajadus on välja selgitatud ja kes ei ole hooldatava suhtes perekonnaseaduse alusel ülalpidamiskohustusega isik.

Hooldajatoetust ei maksta:

- kui hooldatav elab peres ja ühel või mitmel pereliikmel on tema suhtes ülalpidamiskohustus vastavalt perekonnaseadusele.

Omavalitsusel on **õigus maksta erandkorras** hooldajatoetust hooldajale, kes on hooldatava suhtes perekonnaseaduse alusel ülalpidamiskohustusega isik (abikaasa, vanem, täisealine laps, lapselaps, vanavanem) juhul, kui:

- hooldatav ei suuda teostada eneseteenindusega seotud igapäevatoiminguid või neis osaleda;
- omavalitsuse kaalutletud otsuse alusel, kui hooldatava toimetulek igapäevatoimingutega on raskelt häiritud.

Hooldajatoetus võib olla määratud täismääras või osalises määras konkreetsete hooldustoimingute läbiviimiseks. Tegelik hooldusvajadus selgitatakse välja sotsiaaltöö erinevaid meetodeid kasutades (hindamisinstrument, rehabilitatsiooniplaan, geriaatrilise hindamise komisjoni otsus jne)

Hooldaja määramise soovi korral pöörduv puudega isik või tema hooldaja kohaliku omavalitsuse sotsiaalnõuniku poole, kus talle selgitatakse

7. Ära kasuta katkiseid elektriseadmeid;

8. Tule kustutamisel ära unusta, et tähtsaim on päästa inimelu ning kindlusta enda taganemistee;

9. Õpeta lastele, kuidas tulekahju korral käituda;

10. Tee kindlaks, millised esmased tulekustutusvahendid on sul olemas ja kuidas neid kasutada;

11. Ärta oma perega läbi, millest võib tekkida tulekahju ja kuidas seda vältida ning kuidas õnnetuse korral tegutseda.

Kuidas ennast kaitsta

1. Varusta oma kodu suitsuanduritega, põhimõttel igale korrusele vähemalt üks andur. Suitsuandur on odavam vahend tulekahju avastamiseks.

2. Osta koju tulekustuti. Tulekahju puhkedes on tähtis kiire ja oskuslik tegutsemine. Eestis kustutatakse umbes

se vajalikud tegevused ja reeglid. Sotsiaalnõunikul on õigus hooldusvajaduse väljaselgitamiseks külastada taotleja kodu, küsitleda hooldust vajava isiku lähedasi, kogukonna liikmeid ja konsulteerida erialaspetsialistidega.

2005. aasta on ülemineku- periood. Kuna hetkel on teada käesolevaks aastaks eraldatud vahendite hulk, siis käsitlevad ka tehtud otsused vaid 2005. aastat. Linnavalitsus vaatab iga esitatud avalduse läbi, kinnitab korraldusega hooldajatoetuse määramise või määramata jätmise ning teavitab avalduse esitajat kirjalikult oma otsusest. Kõikide otsuste tegemisel lähtutakse konkreetsest olukorrast ja probleemide raskusest.

Hooldaja määramise korral makstakse hooldajatoetust raske puude korral 240 krooni ja sügava puude korral 400 krooni. Hooldajatoetust makstakse välja **jooksva kuu eest 21. kuupäeval** pärast linnavalitsuse vastavasisulise korralduse jõustumist.

Hooldajatoetuse maksimine peatatakse, kui hooldaja või hooldatav viibib järjest üle ühe kuu haiglaravil. Hooldajatoetuse saaja on kohustatud hiljemalt 10 päeva jooksul teatama linnavalitsusele kirjalikult asjaoludest, mis toovad kaasa hooldajatoetuse maksimise peatamise.

Minule teadaolevalt on Suure-Jaani Vallavolikogu ja Olustvere Vallavolikogu poolt kehtestatud hooldajatoetuse maksimise korras lähtutud samadest põhimõtetest.

Kõikide tekkinud küsimuste ja probleemidega võib alati pöörduda omavalitsuse sotsiaalnõuniku poole, kellele koos püütakse leida parim viis lahendada puudega isiku mure ja võimalikud hooldusküsimused.

Aave Toomsalu
Suure-Jaani linna
sotsiaalnõunik

kümme väiksemat tulekahju päevas just esmaste tulekustutusvahenditega ning juhtumeid, kus tuletõrje abi ei vajatud meil ei registreerita ning seetõttu puudub väiksemate tulekahjude kohta ka ametlik statistika.

3. Ära kunagi kustuta põlevat rasva veega!

4. Kontrolli pidevalt esmaste tulekustutusvahendite korrasolekut.

5. Pärast kustuti kasutamist pöördu vastavasse firmasse, et kustuti uuesti laadida.

6. Esmased tulekustutusvahendid, mis sobivad kodusesse majapidamisse on järgmised:

pulberkustuti;
süsihappegaaskustuti;
tulekustutusvaip.

Õnnetuse korral helista 112

Heino Johanson
Suure-Jaani tugikomando
pealik

Koorilaul, puhkpillimäng ja Kapid kestavad

Suure-Jaani aprillikuu esimene nädalavahetus oli rikas kultuurisündmuste poolest: laupäeval tähistas oma 115. aastapäeva segakoor „Ilmatar“, pühapäeval andis kontserdi Suure-Jaani Gümnaasiumi Puhkpill. Ühistegevus, koorilaul ja puhkpillimäng on siinkandis alguse saanud juba üle-eelmisel sajandil ja oh imet - kestavad siiani.

FOTOD: Leili Kuusk

Pasun, kuhu tüdrukud viid? Suure-Jaani Gümnaasiumi puhkpillijärelkasv

Kui parematel aegadel on „Ilmataris“ laulnud vähemalt 60 meest-naist, siis hetkel on neid vaid 26. Samas on aga tubli tulemus seegi - pakub ju tänane päev inimestele nii palju muid tegemisi ja meelelahutust ning seda lausa kodunt väljumata. Tündub, et juubelid mõjuvad kollektiividele noorendavalt ja jõudu andvalt. Aga eks see ole nii, et kui on stiimul, mille nimel pingutada, siis on ka tulemused. Saalitäiele kokkukulnutele esitati laule mitmest ajast: Karl August

Hermanilt, Villem Kapilt, Albert Pettinenilt, Maret Mölderilt jt. Läti rahvaviisi „Puhu tuul“ aitasid ette kanda külalised sõpruskoorist Bauskast, Peep Sarapiku „Ta lendab mesipuu poole“ kanti aga lõpetuseks ette juba terve saalitäie rahva osavõtul. Pea pooled kuulajatest olidki lauljad - õnnitlema tulnud kooride esinijad Väन्द्रast, Viļjandist, Võhmast, Olustverest ja kaugemaltki.

Suure-Jaani Gümnaasiumi Puhkpill teeb alati meele rõõmsaks. Iga korraga tundub, et mängulusti ja vabadust on juurde tulnud. Ja muidugi - uusi lugusid. Seekord oli eriline heameel tõdeda, et mängijatel on ka järelkasv olemas. Kuigi mõni tüdruk veel hästi suur pasunat puhumagi ei ulatanud, esitati südilt kolm lugu. Kurb on ainult see, et ükski nooremate klasside poisid pasuna taha eksinud ei olnud. Selles osas on vist küll ajad üsna palju muutunud: õpilastega orkestris kaasa löövad vanemad pilipuhujad on eranditult tugevama poole esinijad.

Pisut nukker oli seegi, et laval ja saalis oli peaaegu ühepalju inimesi. Uskuge, mitte igal pool ei ole teil võimalik sellist vägevast orkestrit kuulata kui Suure-Jaanis. Ning

kui kardate, et ei tea, mida nad seal „tõrtsutavad“, siis repertuaaris olid seekord Tomaso Albinoni hingematvalt kaunis „Adagio“, Andrew Lloyd Webberi popurrii „Operifantoom“, Jerry Nowaki „Sinatra kontsert“, Georg David Weissi Luis Armstrongi poolt kuulsaks lauldud „What A Wonderful World“ ja mitmed teisedki kaunid palad. Tulge kuulama ja te tõdete, et ilus muusika sünnib ka meie endi keskel, meie oma laste esituses, mitte ainult maailmametropolides ja televiisori-ekraanil.

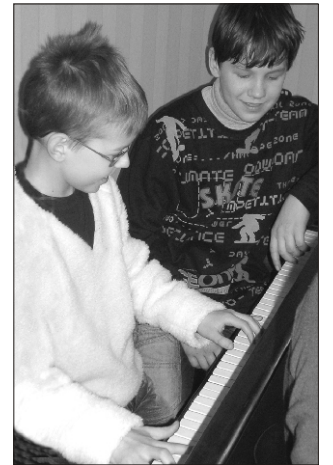
Kappide kestmisest andis teadust 10. aprillil Heliloojate Kappide Majamuuseumis toimunud Villem Kapi pojatütre Lilian Kapi klaveriõpilaste kevadkontsert. Tublid olid nii need, kes alles kolm kuud harjutanud, kui need, kellel juba mõned aastad klaveriõpinguid selja taga. Rõõmu teeb seegi, et Tallinnas tundub klaverimäng ka poiste seas üsna popp olevat - kuue teiskümnest esinejast kuus olid poisid. Laste esituses kõlas ka kolm Villem Kapi pala.

Aprillikuu viimase päeva õhtul kostusid aga lauluhääled Olustverest - oli „Lehola“ koori 105. sünnipäeva kontsert. Õnnitlema

tulnud naabritel oli, mille üle kadedust tunda - „Lehola“ võib ühkeldada juba nelja dirigendiga! 43 aastat koori ees seisnud Aita Tammperele ja 17 aastase staaziga Maret Mölderile ning Agnes Kurele on sellest aastast lisandunud Kalev Saarva. „Must ronk“ andiski juba tunnustust lisandunud uuest ja huvitavast ning pani koori uusi ülesastumisi ootama.

Jõudu kõigile, kelles on sädet ja tahtmist oma igapäevaelu laulu ja muusikaga kaunimaks muuta.

Leili Kuusk

Lilian Kapi klaveriõpilased Kappide majamuuseumis. Poistel jätkus mängulusti ka pärast kontserti

Laululind 2005

Siis, kui suured higistasid koolimajas kirjanikuks olemist, laulsid väikesed kultuurimajas endale rõõmuks, vanematele pabinaks ja züriile hindamiseks. Laulsid 3-7-aastased mudilased, sest valiti Suure-Jaani kihelkonnas Laululind 2005. Lauljaid oli 19 ja kaasaalajaid 65, nii et täitsa suur seltskond, kelle ette väikesed solistid pidid astuma. Hindajateks olid kutsutud Riina Mankin, Tiina Tuuling ja Uno Jürisson.

Zürii paigas, avasõnad öeldud ja hääleharjutused õpetaja Maret Kure juhatusel tehtud, astusid kõigepealt ette 3-aastased Alari Adamson, Leelo Kukk ja Teele Siim. Siin hinnati

parimaks Teele Siim, kes laulis Kullilki laulu „Hiire auto“ Julge ja igati tubli esinemine.

4-aastastest olid tules Andrea Laos, Anna-Krete Kangur, Anna-Liisa Land ja Reiko Männik. Siin tunnustati võidukaks Anna-Krete Kangur Smirnova lauluga „Päikesele“.

5-aastaseid lauljaid oli kõige rohkem - nimelt kuus. Madis Maisalu, Anna-Liisa Säask, Kaja Rusi, Kerli Pelt, Regina Vendla ja Rain Kõstner. Parim oli Kaja Rusi Rahumetsa lauluga „Kevadkuul“.

6-aastased olid juba väga vaprad ja oma oskustes kindlad. Siin nad on: Kätlin Uus, Keit Uusen ja Maali Kukk. Selles grupis laulis ennast võidule Keit Uusen.

Kõige vanemaid - 7-aastaseid - oli kolm: Anna-Kaisa Adamson, Merris Kivisoo ja Laura Adamson. Parim esitus ja grupi võitja - Anna-Kaisa Adamson.

Kes oli siis aga see kõige-kõige? **Laululind 2005** on 6-aastane **Maali Kukk** Olustverest. Juhendab Agnes Kurg.

Eriauhinna tubli esinemise eest - Andra Laos ning eneseületamise ja julguse eest - Anna-Liisa Säask. Publik valis oma lemmikuks Kätlin Uus'i.

Juhendajad: Age Einulo (Suure-Jaani lasteaed „Sipsik“), Valve Seingbusch (Kõidama lasteaed „Traksik“), Aila Hekki (Olustvere lasteaed „Piilu“), Agnes Kurg (Olustvere).

Kõigile osavõtjatele tänukiri ja kingituseks näpunukk. Üldvõitjale taldrik graveeringuga „Laululind 2005“

Nii see tore päev õhtusse

saigi. Kõigile lastele usinat harjutamist ja vanematele pikka meelt soovides shürii poolt

Uno Jürisson

Agnes Kurg ja Laululind 2005 Maali Kukk

FOTO: Janika Siim

105 aastat koorilaulu Olustveres

30. aprillil tähistas Olustvere segakoor „Lehola“ on 105. sünnipäeva. Sellel puhul toimus kontsert Olustvere lossis.

Koor alustas tegutsemist 1900. aastal Reegoldi kooli juhataja Aleksander Pajuri käe all. Koos käidi tollal Reegoldi koolimajas. 1920ndatest aastatest alates hakati koos käima Olustvere „Edu“ seltsimajas. Samas jätkati tööd ka peale sõda, kuid siis kandis maja Olustvere kultuurimaja nime.

1959.-1962. aastani juhatas koori Jaan Joandi, kes käis siia Suure-Jaanist. 1980ndatest aastatest alates on harjutuspaigad asunud Olustvere mõisas ja praegu on selleks Olustvere Põhikooli muusikaklass.

Olustvere Vallavalitsus on meie tegevust igati soodustanud. On ju koor olnud tihti ka meie koduvalla esindaja - küll Rootsis, Soomes, Norras, Saksamaal, Lätis ning muidugi mitmetes paikades Eestis. Oma reisidelt ja kohtumistelt on saadud palju sõpru. Sõpruskoorideks on peale Suure-Jaani „Ilmatari“ ja Võhma „Leelo“ veel ingeri-

soome seltsi koor „Sävel“, Atsalama segakoor Virumaalt ja Rapla „Cantus“.

Olulised on meie piirkonna kolme koori („Ilmatar“, „Leelo“ ja „Lehola“) ühised laululaagrid, kus õpitakse ja lihvitakse eelseisvate suuremate ürituste (üldlaulupidu, Sakala mängud või maakonna laulu- ja tantsupäev) kava.

Aja jooksul on välja kujunenud ka traditsioonilised igaaastased üritused: jõulukontsert ja kevadkontsert Olustvere lossis, pargipidu vahetult peale jaanipäeva, esinemised advendi ajal Suure-Jaani ja teistes kirikutest, Mart Saare sünniaas-

tapäevale pühendatud laulupäev Hüpasaares septembrikuu alguses, maakonna kooride märtsikuine laulupäev, Sakala mängud mai-kuus. Hulk aastaid on osaletud ingeri-soome laulu pidudel, mis toimuvad igal aastal Eesti erinevates paikades.

Käesoleval hetkel on kooris lauljaid 29. Kooriga töötavad Aita Tammper (alates 1962. aastast), Maret Mölder (1988. aastast), Agnes Kurg (1989. aastast) ning käesoleval hooajal teeb koorijuhitööd ka Kalev Saarva. Kontsertmeistrina on meiega tihti liitunud ud Guld ahon Jusufi Viljandist. Koori staa-

ikaimad lauljad on Kaarin Hiemäe, Ilvi Herronen, Elviira Grosberg ning Kaarel Omel.

Repertuaar on kooril mitmekülgne. Laulame klassikalist ja uumat kooriloomingut. Viimaste aastate jooksul lauljatele enam meeldinud laulud eks on P. Sarapiku „Ta lendab mesipuu poole“, O. Ficheri „Kui ma oleksin kelluke“, U. Sisaski „Sanctus“, spirituaal „When the stars begin to fall“ ja A. Kunileidi „Mu isamaa on minu arm“.

Maret Mölder
Lehola koorijuht

“Sipsiku” lapsed saavad loodusega sõbraks

Selle aasta märtsist detsembrini kestab Suure-Jaani lasteaias “Sipsik” keskkonna teadlikkuse tõstmise projekt “Laps ja loodus saavad sõbraks”. Projekti toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus. Projekti raames muretsetakse lasteaiale keskkonnateemalisi õppematerjale ja -vahendeid, toimuvad õppereisid tallu, metsa, piimandusmuuseumisse ja toetatakse ka lasteaiatraditsiooniks saanud kevadist Tallinna loomaia külastust. Täna on kaks etappi - õppevahendite muretsemine ja talureis - juba toimunud.

20. aprillil külastas lasteaiapere Arjadi-Jüri talu. Alustuseks tutvustas talu-

peremees Aivar Kundla lastele erinevaid teravilju, mida ta oma maadel kasvatab, rapsist tehtud loomasööta ja silo. Koos tehti külastada lehmalauda, et oleks ikka kindel teadmine kust piim tuleb. Nii mõnigi laps sai lehma ja vasikat esimest korda näha. Kindlasti jäid lastele meelde talu suured traktorid ja põllutöömasinad, sest kõik soovijad said peremehe loal ise traktorirooli taha ronida ja sügavas rattakoopas peidus olla. Järgmisel lasteaiapäeval hommikuringis meenutasid vanema rühma lapsed talus käimist. Mis siis neile meelde jäi:

Rain - lehmakook, mis tehakse rapsist, mis on üks vili;
Janar - lehmad, sellepärast, et nad tegid kõva häält - muuu;
Marten - lehmad ja lehmamasinad, millega lüpsitakse;

Jane - lehmavasikad, sest nad olid nii nunnud;
Marti - traktorid, sest ühe kummi sees sai käia - kumm oli seest kollane ja väljast must;

Gustav-Erik - uus roheline traktor - seda vist oli juba kasutatud, seal sai sees käia;

Lydia - nisu, obra (oder), lehmakook, kaer.

Kindlasti avardas kõigi talu külastanud inimeste maailmapilt ja tuli tarkust juurde.

Suur tänu meid lahkelt vastuvõtnud pererahvale ja soovime neile palju jõudu, sest nägime oma silmaga, et see talutöö on ikka üks raske töö!

**Janika Siim
Projektijuht**

FOTO: Janika Siim

Tule Sürgavere päevale!

Laupäeval, 4. juunil kutsume kõiki endiseid ja praeguseid sürgaverelasi ja ümberkaudsete külade rahvast järjekordest - 9ndale Sürgavere päevale. Päeva alustavad kell 12 lasteaiatraditsioonilised oma selle aasta tegevuse lõpu-

peoga lasteaiatraditsioonilises saalis. Järgnevalt on kavas kooliõpilaste esinemised, spordivõistlused, käsitööde näitused, täiskasvanute isetegevus, muuseumitund jne. Kokad pakuvad kooli sööklas maitsvat suppi. Öhtul on oksjon. Päeva lõpetame ühises tantsuringis ansambel „Boomer“ saatel.

Täna vane Sürgavere päev on plaanitud võimaliselt väljakule, sest koolimajas käib juba 1. ja 2. korruse remont.

Sürgavere on Suure-Jaani valla suurim küla. Oma külapäeval paneme maha tähise küla tänase päeva tegemistest ja elust, jäädvustamaks neid ajalukku.

Küla on esmakordselt kirjalikult mainitud 1583. aastal, kuid küla vanim mälestusmärk on raudtee ääres asuv kivikalme I aastatuhande algusest.

Leia aega ja kohtume 4. juunil Sürgaveres.

**Endla Reimann
päeva toimetajate nimel**

Kas Sul on juba kõrgkool välja valitud?

Kallis noor inimene - oled gümnaasiumi lõpetamas või juba lõpetanudki, kuid ei suuda otsustada, mis elust edasi saab...

Otsuste langetamine tundub alati olevat kõige raskem, eriti kui see muudab Su elu mitmeks aastaks. Koolimine on suur ettevõtmine - see tähendab sageli tavapärasest keskkonnast lahkumist. Lisaks kooli valimisele ja eriala leidmisele tuleb ka teada, millist kõrgharidust soovid: akadeemilist või rakenduslikku ja mis neid kahte üldse eristab?

Siiani leidub inimesi, kelle jaoks ainus tõsiselt võetav kool on Tartu Ülikool. Kuid ajad muutuvad ja peale akadeemilise hariduse hinnatakse ka praktilisi oskusi. Akadeemilise ja rakendusliku kõrghariduse peamine vahe seisnebki praktika osakaalus nii õppetöös kui ka õppejõududele seatavates nõuetes. Seega moodustab rakenduslikus kõrghariduses kohustuslik praktika 7,5 kuud, akadeemilise hariduse puhul on see vaid 1 kuu. Rakendusliku kõrghariduse õppejõud ei ole ainult oma ala teoreetikud, neil peab olema lisaks akadeemilisele kraadile ka 3-aastane töökogemus.

Mõlema kõrgharidusega

on võimalik jätkata magistriõppes ja ka ainepunktide summa on sama. Akadeemiline kõrgharidus on ettevalmistus teadustööks ja akadeemiliseks karjääriks, rakenduslik kõrgharidus annab aga erialase ettevalmistuse ja töökogemuse spetsialistina töötamiseks.

Rakenduslikku kõrgharidust pakuvad koole on üle Eesti päris mitmeid. Viljandis on neid kaks: Viljandi Kultuuriakadeemia ja Mainori Kõrgkool. Võimalus õppida oma kodukohas on ju tunduvalt mugavam, kui minna uude keskkonda, kus kõik on võõras.

MAINOR - MAjandus, INim es ed, ORganisatsioon. Sellest lühendist tulenevad Mainori Kõrgkooli olemus ja missioon ühiskonnas - pakkuda kõikidele soovijatele kvaliteetseid teadmisi kaasaegse majanduse toimehannismides.

Meil on seljataga 11 edukat tegutsemisaastat Eesti kõrgharidusmaastikul. Mainori Kõrgkoolil on rahvusvaheliselt akrediteeritud õppekavad, millede järgi õpetatakse kaheksas Eesti linnas: Paines, Pärnus, Rakveres, Tallinnas, Tartus, Viljandis ja Võrus. Õppekeskuste rohkus annab võimaluse üliõpilasel haridus omandada oma kodukohas. Meil õpib päeva-pe vormis kokku 2177 tudendit.

Alates 1993. Aastast on Mainori Kõrgkoolil õppekeskus Viljandis, kus käesoleval õppeaastal omandab kõrgharidust 73 tudengit. Neid õpetavad oma eriala asjatundjad - praktikud ning ka rahvusvaheliselt tunnustatud kõrgeimate teaduslike kraadidega õppejõud. Õppeprogrammi kuuluv praktika rohkus teeb meie tudengitest oma ala kogenud spetsialistid, kes on võimelised kohe peale kõrgekooli lõpetamist tööle asuma. Meie kõrgekooli eripäraks on tihed koostöö AS Mainori üheistkümneme tootmisettevõttega, mille reaalse väljund on üliõpilaste jaoks lai praktikakohtade valik.

Mainori Kõrgkoolis on võimalik omandada rakenduslik kõrgharidus kolmel erialal:

- ärijuhtimine, kus saadakse põhjalikud teadmised ja oskused, mis on vajalikud väike- või keskmise ettevõtte juhile ning spetsialistile. Spetsialiseeruda on võimalik ettevõtte juhtimise, finantsjuhtimise, tootmisjuhtimise, majandusõiguse, loigistika või turismiettevõtluse valdkonnas.

- rakenduspsühholoogia, kus omandatakse teadmised ja oskused, mis on vajalikud neile, kes töötavad personali- või teenindusjuhtimise valdkonnas. Spetsialiseeruda on võimalik per-

sona ljuhtimisele ning teenduspühholoogiale.

- infotehnoloogia, kus omandatakse teadmised ja oskused, mis on vajalikud infotehnoloogia spetsialistile. Spetsialiseeruda on võimalik IKThaldamisele ja administratsioonile ning veebitehnoloogiale.

Meie Kõrgkoolis õpib üliõpilasi igas vanuses. On neid, kes on äsja lõpetanud gümnaasiumi ja ka neid, kes soovivad end hiljem täiendada või omandada uut kõrgharidust. Selline mitmekesine seltskond muudabki kõrgekooli eriliseks ning õppimise huvitavaks. Mainori Kõrgkooli sisseastumiseks ei ole vajalik riigieksamite sooritatus. Tude ng ik an di da at peab omama keskharidust, kirjutama essee ning läbima vestluse. Kui oled huvitatud õppimisest Mainori Kõrgkooli Viljandi õppekeskuses, võta ühendust õppekeskuse juhataja või õppekonsultandiga, kes on meelsasti nõus jagama Sulle infot õppimisvõimaluste kohta meie kõrgekoolis. Vastuvõtukatsed algavad juba mais ning kestavad augustini. Õppetöö algab traditsiooniliselt septembris.

Edu õigete ja teadlike valikute tegemisel!

**Annela Aun,
turunduspraktikant
Mainori Kõrgkool**

OMA- LOOMINGUT

Päev kuldseid kiiri saadab teele
täis suvesoojust õhkub õu.
Veel viimseid lumeriismeid kisub veele
taevas tantsiskleva päikse põu.

Veel viivu oota
ja lase soojust hinge.
Ei rutt ju enam aita sind.
Käes kevad ja loodus teeb siin ringe.
Näe! Kaasa kutsub ta ju mind.

On seda rahutust, mis hinges
kuis põgenema kutsub mind.
Sa hetkeks peatu -
veel oled pinges.
Siis minna võid,
ma luban sind.

3. aprill 2004

Täis päikest on hommikusära
kiigub kastetelk kõrrel veel.
On tunne,
kui sulaksin ära
su päeva ma oma teel.

Ja lindude trilli-tralli
täis hommik on päeva aos.
See päev on mulle nii kallis
rohi tarkamas igas mullapraos.

Kuis tahaks tõusta üles
sinitaeva laotuse alla
ja unustada kõik maailma mured
ning lüüa tiivad valla.

5. mai 2003

Keset kirevat õite tulva
soonte sees pekslemas veri.
On tunne,
kui tulnuks ma pulma
mu ümber on lillemeri.

On päike lõõskavalt ere
ja kuumusest aurab maa.
Ma tunnen -
kevad käima löönd vere
kauem oodata ma ei saa.

Ma tunnen,
kuis valutab süda
ja ärevalt peksleb hing.
Su juures ma olla tahan
kui kitsaks on jäänud ring.

Ma südames kannan üht valu -
möödunud kevade õite surma.
Süda nüüd enam ei talu
toomeõite lõhnavat hurma.

13. mai 2002

Kaskede kohinas
Kaskede kohinas
kuulen su juttu
vihmahoo sahinas tasast nuttu,
laste naerukilkeis
su naeru
ööde helklevas süles
su valu ja piinu.

Kaskede kohinas
kuulen su juttu
vaikset ja tasast vihmahoo nuttu.
Naerukilkeis su naeru
Ja säravaid silmi,
näen taevaalaotust katvaid pilvi
kaskede kohinas...

22. mai 1982

Elle Todoruk

Männiku kauplusesse (endine leivatööstus) tulid müügil SOODSAD LEEDU JALGRATTAD. Võimalik teha jalgrattahooldust.

Samas müügil kalastustarvikud. E - R 9-17.30 L 9-14 Telefon 433 4437

Kohvik "Arturi Juures" üritused:
 6. mai ansambel KONDOR
 16. mai ansambel BRUNO (Võrust)
 20. mai ansambel HERO
 27. mai Öödisko, muusikat 70., 80. ja 90. aastatest teeb Dj "N"
 4. juuni vabaõhulaval ansambel SINU NAINEN

ARTURI JUURDES

Info tel 437 7336, 5690 1848, 5623 6370

Pakume tööd **kokale.**
 Info telefonidel 437 7336 ja 5623 6370

AS Taisto Bussid

Lasteaed "Sipsik" **TÄNAB** meeldiva üllatuse eest!

NB!

Maikuu kogutakse Olustvere valla elanikelt kokku kasutamiskõlbamatud külmkapid, pesumasinad, televiisorid, raadiod, elektri- ja gaaspliigid. Vajalik eelnev registreerimine hiljemalt 19. maiks telefonil 437 4316. Vedu toimub 20. mail. Teenus kliendile tasuta.

Suure-Jaani linna **jäätmekava** 2005.-2009. a **avalik väljapanek** on 12.05.-26.05.2005 Suure-Jaani Linnaraamatukogus ja Suure-Jaani Linnavalitsuses. Ettepanekud ja vastuväited esitada hiljemalt 26.05.2005 kell 17.00 Suure-Jaani Linnavalitsusele aadressil Lembitu pst 42, 71502 Suure-Jaani linn.

TEADE

Suure-Jaani valla kodanikel on võimalus ära anda suuremõdulised kodumajapidamistarbed (v.a külmikud). Registreerimine ja info telefonil 435 5444 kuni 20.05.2005

Olete oodatud kaupluses **Pärnu 10** E-R 8.30-17.30, L 9-15 **AUTOKAUBAD, ÕLID, REHVID JA PALJU MUUD.**

Lükluskindlustus
 Pensionäridele soodustus 20% (kindlustus) **VALIK SUVEREHVE JA JALGRATTAID KOGU PERELE**

LEHOLA VARAHALDUS OÜ
 Telefon 437 2222

Olustvere asulas välja üürida 3-toaline möbleeritud korter. Soovitavalt perekonnale ja pikaks ajaks. Info telefonil 437 4215

Suure-Jaanis Tallina 11A 2. korrusel **SOLAARIUM**

15 minutit 35 krooni
 20 minutit 45 krooni

MASSAAZ

Klassikaline massaaž 140 krooni
 Aroomiõlidega massaaž 160 krooni
 Meemassaaž 240 krooni
 T, N, R 12-17, L 11-16
 Salongis müügil solaariumikreemid ja juuksehooldusvahendid!
 Telefon 5332 7606

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Britt Tammel ja Taavi Terasel sündis 30. Märtsil poeg **TAURI** Teras

Siret Lapol ja Aimar Arril sündis 12. aprillil tütar **KAROLINE** Arr

Kaja Urbelil ja Kalle Kösleril sündis 05. aprillil tütar **KRISTEL** Kösler

Triinu Rauval ja Lauri Nutovil sündis 19. aprillil tütar **MIRTEL** Nutov

ÕNNTILEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

SUURE-JAANI LINN

LINDA TIRUSSON	09.05.1914	91
REIN KUTSAR	24.05.1917	88
KUTSAR VAIKE	05.05.1918	87
HILJA-ALISE ÖRD	04.05.1921	84
HELVI HAAGMA	01.05.1923	82
AIDA PETERSON	10.05.1924	81
JUTA KAASIK	01.05.1925	80
HELJU LEISNER	21.05.1925	80
ALVI HANSEN	22.05.1925	80
LIA SAKS	27.05.1930	75
AINO POLLMANN	09.05.1935	70
JÜRI MÄNNIK	12.05.1935	70
ANTS AAVASALU	24.05.1935	70
JAAN JÄNES	08.05.1940	65
LINDA VOMM	22.05.1940	65
PILLE SALUVEER	02.05.1945	60
AVO PUUSTA	27.05.1950	50
JÜRI KOHV	06.05.1955	50
VÄINO KÄRNER	08.05.1955	50
MARGUS LUUKEN	23.05.1955	50
TIINA ALLES	29.05.1955	50

Vabandame, eelmisesse lehte oli sattunud viga: LEENA KÕRGE sai 85 ja OSVALD TÕKKE 84 aastaseks.

SUURE-JAANI VALD

SALME-JOHANNA VIILIP	17.05.1917	88
AMANDA SOOSAAR	08.05.1917	88
SELMA PÖDER	30.05.1919	86
ERMILDA BREIZ	19.05.1921	84
HELMİ KÄÄRA	21.05.1923	82
LINDA SOO	10.05.1925	80
LAINÉ TULEV	29.05.1930	75
ERIK SÖÖDOR	13.05.1930	75
HEINO HINTS	04.05.1939	75
SILVI-MARET TAMMISTU	05.05.1935	70
AVO SOOSALU	15.05.1940	65
VIIVE TÕNTS	13.05.1940	65
MAI PARIK	03.05.1940	65
SAIMA PERVE	30.05.1950	55
VELLO TAMMISTO	26.05.1950	55
MALLE VASIL	28.05.1955	50
REIN TEPPER	26.05.1955	50
SIRJE KOORT	15.05.1955	50
SIRJE PÖDER	07.05.1955	50
KALLE GEIMONEN	05.05.1955	50

OLUSTVERE VALD

MARTA RAJASAARE	16.05.1920	85
LINDA SALUSTE	11.05.1924	81
ARVO REBANE	06.05.1925	80
HILDA SULG	21.05.1925	80
ELMA JAANUS	12.05.1930	75
LINDA RÕOMEL	12.05.1935	70
ULVE TOOM	22.05.1935	70
ÜLO KIMMEL	23.05.1940	65
ESTER RULLINGO	15.05.1950	55
ARNO MALKEN	03.05.1955	50
MARJE BRAUER	06.05.1955	50
MARE SUBI	09.05.1955	50
MIHKEL TÄHTLA	18.05.1955	50
LEELO SAAR	23.05.1955	50

FOTOGRAAF Jaanus Siim teeb Suure-Jaanis, Kõleri tn 3 ateljeefotosid dokumentipildist perepildini. Eelnev kokkulepe telefonidel 437 2001 või 517 8704

Mälestame

NIKOLAI RAUTSON 26.06.1935-01.04.2005
 MILVI KOLTS 09.09.1924-08.04.2005
 LIDIA KUUSK 10.09.1910-13.04.2005
 MARTA PARIK 14.04.1923-23.04.2005